

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО
Кафедра Публічного управління, адміністрування та права

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри,

д.ф.н., професор

 Роман ОЛЕКСЕНКО

«» _____ 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Публічне управління»

для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» зі спеціальності
072 «Фінанси, банківська справа та страхування» за ОПП Фінанси, банківська
справа та страхування

(на основі повної загальної середньої освіти та
ОКР «Молодший спеціаліст»)
факультет економіки та бізнесу

2021– 2022 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Публічне управління» для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» за ОПП Фінанси, банківська справа та страхування (на основі повної загальної середньої освіти та ОКР «Молодший спеціаліст»). – Мелітополь, ТДАТУ - 15 с.

Розробник: Юлія Вороніна , к.н. з держ.упр., доцент

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри «Публічного управління, адміністрування та права»

Протокол від «31» серпня 2021 року № 1

Завідувач кафедри «Облік і оподаткування»

д.е.н, професор _____ Роман ОЛЕКСЕНКО

Схвалено методичною комісією факультету економіки та бізнесу зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» за ОПП Фінанси, банківська справа та страхування (на основі повної загальної середньої освіти та ОКР «Молодший спеціаліст»)

Протокол від «02» вересня 2021 року № 1

Голова, доц.  Анна КОСТЯКОВА

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів 6	Галузь знань: <u>07 Управління та адміністрування</u> (шифр і назва)	Обов'язкова	
Загальна кількість годин – 180 годин	Спеціальність: <u>072 «Фінанси, банківська справа та страхування»</u> (шифр і назва)	Курс	Семестр
Змістових модулів - 2		3/1с курс	5
Тижневе навантаження: аудиторних занять - 4 год. самостійна робота студента – 5,1 год.	Ступінь вищої освіти: <u>«Бакалавр»</u>	Вид занять	Кількість годин
		Лекції	22 год.
		Лабораторні заняття	-
		Практичні заняття	22 год.
		Семінарські заняття	-
		Самостійна робота	136 год.
		Форма контролю: диференційний залік	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу - є оволодіння теоретичними знаннями з питань публічного адміністрування та набуття практичних вмінь і навичок щодо застосування законів, принципів, методів, технологій та процедур в управлінні суб'єктами публічної сфери; набуття вмінь та формування компетенцій, необхідних для виконання функцій та реалізації повноважень керівника (фахівця).

Завдання курсу:

- узагальнення теоретичних засад у сфері публічного адміністрування, розуміння основних тенденцій та напрямів їх еволюції;
- визначення суті, законів, принципів і механізмів публічного адміністрування в розвитку суспільства;
- опанування основами методології, технологіями та процедурами публічного адміністрування об'єктів публічної сфери;
- оволодіння методами формування, моніторингу та контролю управлінських рішень на національному, регіональному та місцевому рівнях, а також на рівні суб'єктів публічної сфери, з позицій загально-цивілізаційних цінностей, світового досвіду та осмислення наукових здобутків;
- набуття навичок розроблення та впровадження заходів із забезпечення результативної та ефективної діяльності суб'єктів публічної сфери.

Предмет курсу - процес досягнення національних цілей та інтересів шляхом організації діяльності суб'єктів публічної сфери, у тому числі законодавчих, виконавчих і судових органів та органів місцевого самоврядування.

Освітня компонента забезпечує набуття здобувачами ВО:

- *Загальних компетентностей:*

ЗК07.Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08.Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК10.Здатність працювати в команді.

- *Спеціальних (фахових) компетентностей:*

ФК10.Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

- *Програмних результатів навчання:*

PH21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

- *softskills* показувати навички самостійної роботи, чесність та відповідальність за точність та об'єктивність подання інформації у сформованих звітах

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. «Публічне адміністрування як системне явище в суспільстві»

Тема 1. Публічне адміністрування як системне суспільне явище. [1,4,10,11,13].

Основні підходи до розуміння публічного адміністрування та його еволюція. Предметна сфера публічного адміністрування. Методологічна основа. Співвідношення управління та адміністрування. Публічне адміністрування як напрям наукових досліджень, сукупність знань, сфера діяльності та навчальна дисципліна.

Тема 2. Громадянське суспільство як суб'єкт формування цілей публічного адміністрування.

[1,4,6,8, 11,12,13].

Основні етапи формування та еволюції громадянського суспільства. Сутнісні характеристики громадянського суспільства. Місце і роль громадських організацій у публічному адмініструванні. Громадянське суспільство як сфера формування єдиного комплексу цінностей та відносин. Автономність і органічна єдність громадянського суспільства та держави.

Тема 3. Публічне адміністрування та влада.

[2,4,5,7,9,10,11].

Феномен влади. Публічна влада та публічне адміністрування. Влада як основний засіб публічного адміністрування. Механізм взаємодії влади та публічного адміністрування. Держава як суб'єкт політичної влади. Економічна влада. Взаємозв'язок і взаємозалежність політичної та економічної влади. Лобізм.

Тема 4. Публічне адміністрування та муніципальна публічна влада.

[1,3,4,9,10,11,13].

Поняття муніципальної публічної влади і місцевого самоврядування. Місцеве самоврядування – демократична основа управління в державі. Основні фактори формування місцевого самоврядування. Роль місцевого самоврядування в контексті децентралізації влади та публічного адміністрування. Сфери управління та компетенції місцевого

самоврядування. Представницькі та виконавчі органи місцевого самоврядування. Посадові особи місцевого самоврядування. Інститути безпосередньої демократії в місцевому самоврядуванні. Вибори органів місцевого самоврядування. Місцевий референдум. Загальні збори громадян. Органи самоорганізації населення.

Тема 5. Закономірності, форми, методи та стилі публічного адміністрування.

[1,2,4,5,7,10,11,12].

Управління суспільством – головне призначення публічного адміністрування. Загальний закон соціального управління – залежність управляючого впливу від стану системи та зовнішнього середовища. Закон необхідності посилення регулювання та управління суспільними процесами. Закон централізації та децентралізації влади. Закон системності організації та саморозвитку системи публічного адміністрування. Загальносистемні методологічні принципи публічного адміністрування. Принципи, що регулюють адміністрування як соціально-політичний, соціально-економічний та соціально-культурний процеси. Застосування принципів публічного адміністрування.

Змістовий модуль 2. «Організація публічного адміністрування»

Тема 6. Публічне адміністрування як процес вироблення, прийняття та виконання управлінських рішень.

[1,3,4,6,8,10,11,13].

Управління як визначальна функція публічного адміністрування. Управлінське рішення як наукова категорія. Пріоритетність політичного вибору цінностей та цілей. Визначення цінностей та цілей – визначальна ланка прийняття рішень. Роль конкуренції в процесі прийняття рішень. Взаємовідношення суб'єкта та об'єкта прийняття рішень. Послідовність етапів прийняття рішень. Динаміка виконання рішень.

Тема 7. Форми реалізації влади в публічній сфері, ресурси та технології публічного адміністрування.

[2,3,6,7,9,10,11].

Форми правління, чинники впливу на форму правління. Система виконавчої влади в Україні. Управлінські зв'язки в системі виконавчої влади. Ресурси публічного управління. Технології публічного управління. Е-врядування.

Тема 8. Бюрократія в системі публічного адміністрування.

[5,8,10,11,12,13].

Бюрократія як наукова категорія. Теорія бюрократії М. Вебера. Сучасні підходи в оцінюванні бюрократії. Основні ознаки та атрибути бюрократії. Політизація вищого чиновництва. Публічна служба.

Тема 9. Корупція та протидія корупції в публічному адмініструванні.

[2,4,7,9,10,11].

Поняття корупції та корупційних дій. Нормативно-правова база антикорупційної діяльності. Зони «підвищеного» ризику проявів корупції.

Фактори запобігання проявам корупції: політичний, нормативно-правовий, організаційний, економічний, кадровий, морально-психологічний.

Тема 10. Результативність та ефективність публічного адміністрування.

[3,4,6,8,10,11].

Поняття результативності та ефективності публічного адміністрування.

Фактори результативності та ефективності публічного адміністрування.

Вимір продуктивності, результативності та ефективності публічного адміністрування. Критерії результативності та ефективності публічного адміністрування. Фактори підвищення ефективності публічного адміністрування. Контрактна система та неокорпоративізм.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер тижня	Вид заняття	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість					балів
			годин					
			лк	лаб.	пр.	СРС		
Змістовий модуль 1 . «Публічне адміністрування як системне явище в суспільстві»								
1	Лекція 1	Публічне адміністрування як системне суспільне явище.	2	-	-	-	-	
	Практичне заняття 1	Публічне адміністрування як системне суспільне явище.	-	-	2	-	6	
	Самостійна робота 1	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	13	2	
2	Лекція 2	Громадянське суспільство як суб'єкт формування цілей публічного адміністрування.	2	-	-	-	-	
	Практичне заняття 2	Громадянське суспільство як суб'єкт формування цілей публічного адміністрування.	-	-	2	-	6	
	Самостійна робота 2	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	13	2	
3	Лекція 3	Публічне адміністрування та влада.	2	-	-	-	-	
	Практичне заняття 3	Публічне адміністрування та влада.	-	-	2	-	6	
	Самостійна робота 3	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	14	2	
4	Лекція 4	Публічне адміністрування та муніципальна публічна влада.	2	-	-	-	-	
	Практичне заняття 4	Публічне адміністрування та муніципальна публічна влада.	-	-	2	-	6	
	Самостійна робота 4	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	14	2	
5,6	Лекція 5	Закономірності, форми, методи та стилі публічного адміністрування.	3	-	-	-	-	

	Практичне заняття 5	Закономірності, форми, методи та стилі публічного адміністрування.	-	-	3	-	6
	Самостійна робота 5	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	14	2
7,8	ПМК1	Підсумковий контроль за модуль 1					10
Всього за змістовий модуль 1 – 90 год.			11	-	11	68	50
Змістовий модуль 2 «Організація публічного адміністрування»							
9	Лекція 6	Публічне адміністрування як процес вироблення, прийняття та виконання управлінських рішень.	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 6	Публічне адміністрування як процес вироблення, прийняття та виконання управлінських рішень.	-	-	2	-	6
	Самостійна робота 6	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	13	2
10	Лекція 7	Форми реалізації влади в публічній сфері, ресурси та технології публічного адміністрування.	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 7	Форми реалізації влади в публічній сфері, ресурси та технології публічного адміністрування.	-	-	2	-	6
	Самостійна робота 7	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	13	2
11	Лекція 8	Бюрократія в системі публічного адміністрування.	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 8	Бюрократія в системі публічного адміністрування.	-	-	2	-	6
	Самостійна робота 8	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	14	2
12	Лекція 9	Корупція та протидія корупції в публічному адмініструванні.	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 9	Корупція та протидія корупції в публічному адмініструванні.	-	-	2	-	6
	Самостійна робота 9	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	14	2
13	Лекція 10	Результативність та	3				

		ефективність публічного адміністрування.					
	Практичне заняття 10	Результативність та ефективність публічного адміністрування.			3		6
	Самостійна робота 10	Робота на навчально-інформаційному порталі				14	2
14,15	ПМК 2	Підсумковий контроль за модуль 2					10
Всього за змістовий модуль 2 – 90 год.			11		11	68	50
Всього з навчальної дисципліни – 180 год.							100

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 1

1. Основні підходи до розуміння публічного адміністрування.
2. Формування та розвиток теорій управління суспільством і країною.
3. Публічна сфера і публічна політика.
4. Основні етапи формування та еволюції громадянського суспільства.
5. Місце і роль громадських організацій у публічному адмініструванні.
6. Публічна влада та публічне адміністрування.
7. Влада як основний засіб публічного адміністрування.
8. Механізм взаємодії влади та публічного адміністрування.
9. Держава як суб'єкт політичної влади.
10. Поняття муніципальної публічної влади і місцевого самоврядування.
11. Представницькі та виконавчі органи місцевого самоврядування.
12. Органи самоорганізації населення.
13. Управління суспільством та публічне адміністрування.
14. Загальні основи соціального управління.

15. Управління як визначальна функція публічного адміністрування.
16. Структура механізму та органів публічного адміністрування.
17. Територіально-адміністративний аспект публічного адміністрування.
18. Методи публічного адміністрування.
19. Поняття корупції та корупційних дій. Нормативно-правова база антикорупційної діяльності.
20. Поняття та фактори результативності та ефективності публічного адміністрування.
21. Публічне адміністрування в забезпеченні населення суспільними благами.
22. Загальна характеристика взаємовідносин суспільства та економіки.
23. Держава як гарант забезпечення умов для підприємницької діяльності.
24. Нові тенденції у взаємовідносинах суспільства та бізнесу.
25. Відповідальність органів державної влади та місцевого самоврядування.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 2

1. Основні теоретичні концепції місцевого самоврядування, їх вплив на практику державотворення в Україні.
2. Механізми реалізації регіональної політики держави.
3. Інститут Президента та державне управління.
4. Верховна Рада та державне управління.
5. Центральні органи виконавчої влади у системі державного управління.
6. Повноваження, порядок формування та роботи місцевих державних адміністрацій.
7. Державна політика у сфері місцевого самоврядування в Україні.
8. Орган державної влади як об'єкт організації.
9. Методи прийняття рішень у державному управлінні.
10. Риси, функції, види державної служби в Україні.

11. Державна кадрова політика.
12. Бюрократія у державному управлінні.
13. Чинники та критерії ефективності державного управління.
14. Взаємодія державних органів та органів місцевого самоврядування з об'єднаннями громадян.
15. Суть та основні напрями адміністративної реформи в Україні.
16. Взаємовідносини органів державної влади й місцевого самоврядування з органами служби безпеки України.
17. Взаємовідносини органів державної влади й місцевого самоврядування з органами прокуратури України.
18. Взаємовідносини органів державної влади й місцевого самоврядування з органами внутрішніх справ України.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Атаманчук Г. В. Теорія державного управління : [Курс лекц.] / Г. В. Атаманчук. – [2-е изд. дополн.]. – М. : Омега-Л, 2004. – 584 с.
2. Василенко И. А. Государственное управление в странах Запада : США, Великобритания, Франция, Германия : [Учеб пособ.] / И. А. Василенко. – [2-е изд. дополн.]. – М. : Логос, 2000. – 200 с.
3. Державне управління та державна служба : [Словник-довід.] / О. Ю. Оболенський. – К. : КНЕУ, 2005. – 208 с.
4. Малиновський В. Я. Державне управління : [Навч. посіб.] / В. Я. Малиновський. – Луцьк, 2000. – 558 с.
5. Мельник А. Ф. Державне управління : [Підруч.] / А. Ф. Мельник, О. Ю. Оболенський, А. Ю. Васіна; за ред. А. Ф. Мельник. – К. : Знання, 2009. – 582 с.
6. Посібник для державного службовця з питань запобігання корупційних діянь / уклад. С. М. Серьогін, О. Л. Молошна, В. В. Баштанник [та ін.]. – Дніпропетровськ : ДРІДУ НАДУ, 2009. – 136 с.
7. Публічне адміністрування в Україні : [Навч. посіб.] / [В. Б. Дзюндзюк, Б. Коротич, Н. М. Мельтюхова та ін.]; за заг. ред. д. філос. н., проф. В. В. Корженка, к. е. н., доц. Н. М. Мельтюхової. – Х. : Вид-во ХарРІ НАДУ «Магістр», 2012. – 256 с.

Допоміжна

1. Бакуменко В. Д. Формування державно-управлінських рішень : проблеми теорії, методології, практики : [Моногр.] / В. Д. Бакуменко. – К.: Вид-во УАДУ, 2000. – 340 с.
2. Державне управління в Україні: централізація і децентралізація : [Моногр.] / кол. авт; відп. ред. проф. Н. Р. Нижник. – К. : УАДУ при Президентові України, 1997. – 448 с.
3. Дзюндзюк В. Б. Ефективність діяльності публічних організацій : [Моногр.] / В. Б. Дзюндзюк. – Х. : ХарРІ УАДУ «Магістр», 2003. – 236 с.
4. Лахижа М. І. Модернізація публічної адміністрації: теоретичні і практичні аспекти [Текст] / М. І. Лахижа. – Полтава : РВВ ПУСКУ, 2009. – 289 с.
5. Політологія : [Підруч.] // За заг. ред. проф. Кремень В. Г., проф. Горлача М. І. – Харків: Друк. Центр «Єдинорог», 2001. – 640 с.
6. Про громадські об'єднання [Текст] : Закон України від 22.03.2012 № 4572-VI // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2013. – № 1. – С. 1
7. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії [Текст]: Закон України 05.10.2000 № 2017-III // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 48. – С.409.
8. Про джерела фінансування органів державної влади [Текст]: Закон України від 20.06.1999 р. №783-XI V // Уряд, кур'єр. – 1999. – № 165.
9. Про засади запобігання і протидії корупції [Текст]: Закон України від 07.04.2011 № 3206-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 40. – С. 404.
10. Про звернення громадян [Текст]: Закон України від 02.10.96 р. №393/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 47. – С. 256.
11. Про інформацію [Текст] : Закон України від 2.10.1992 р. № 2657-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 48. – С. 650.
12. Про місцеве самоврядування в Україні [Текст] : Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 24. – С. 170.
13. Про місцеві державні адміністрації [Текст] : Закон України від 9.04.1999 р. № 586-XIU // Офіц. вісник України. – 1999. – № 18. – С. 190.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Навчально-інформаційний портал ТДАТУ <http://nip.tsatu.edu.ua>
2. Наукова бібліотека ТДАТУ <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>
3. Методичний кабінет кафедри публічне управління, адміністрування та права.
4. Internet.